

FASORI HARANGSZÓ

Újfolyam

23. szám

A Budapest Fasori Református Egyházközség Hírmondója

2003. december

A Szabadítóra nézz!

„De én az Úrra nézek, várom az én szabadításom Istenét; meghallgat engem az én Istenem!” (Mik 7, 7)

Alapvetően meghatároz minket, hogy mi köti le a figyelmünket, mire összpontosítunk. Gyermekkorom egyik megrázó élménye jut eszembe. Testvéreimmal a faluban, ahol felnőttünk, megálltunk kerékpárjainkkal egy kibetonozott kis kanális mellett. Lá-bunk a pedálon, a féken. Az egyik kertben locsoltak. Idősebb bátyám a tanulmányai alapján elemezni kezdte, hogy mekkora nyomással jön a vezetékből a víz. Annyira lekötötte a figyelmemet a magyarázata, hogy a lábam lassan eleresztette a féket és a következő pillanatban az orrom törtem a betonban.

Felnőttkorom egyik örömteli élménye itt történt velem, a gyülekezeti termünkben évekkel ezelőtt. Az egyik keresztelési beszélgetés elején észrevettem, hogy milyen megvetéssel „figyel”, illetve kényelmetlenül szenved valaki. Hirtelen megtorpantam. Megza-

vart, amit láttam, mégis csendben, magamban imádkoztam és az Úrra néztem. Ettől kezdve teljesen szabadon tudtam bizonyosságot tenni a Szabadító Úr Jézusról. S az egyik pillanatban újra találkozott a tekintetünk, és ez az ember attól kezdve le sem vette rólam a szemét, úgy figyelt. A végén odajött hozzám és azt kérte, hogy beszéljek még neki a Szabadítóról.

Ami leköti a figyelmünket, az határozza meg a magatartásunkat, a lelkületünket, a hozzáállásunkat. Ilyenkor decemberben különösen is fontos megvizsgálnunk ezt. Karácsony, újév – mire nézünk, mire várunk? Fontos megértenünk azt is, hogy Isten Igéje tudatos hozzáállásról beszél. Nem öntudatlan belefeledkezésről, hanem egy döntésről.

A próféta világosan lát. Mikeás könyvének 7. fejezete tanúskodik róla, hogy látja a sötétséget. Felsóhajt: „Jaj nekem” (1.v.). Milyen ismerős sóhajtás ez! Önmagára néz, és látja, hogy kifosztatott: „olyanná lettem, mint

Áldott, szép karácsonyt kívánunk olvasóinknak!

MAGVETÉS

a letakarított mező, mint a megszedett szőlő” (1.v.). Év végén bizony gyakran érezheti így az ember. Környezetére néz és szomorúan tapasztalja, hogy *„elveszett e földről a kegyes, és igaz sincs az emberek között”* (2.v.). Még a családtagok sem megbízhatóak, hát még a többiek! Ilyenkor az ember végképp elkeseredhet. Igen, ha erre nézünk, ha ez köti le a tekintetünket, akkor igen. Azonban itt a döntő fordulat, egy tudatos döntés: *„De én az Úrra nézek, várom az én szabadításom Istenét; meghallgat engem az én Istenem.”* (7.v.). Rengeteg a baj, a csillogás mögött nagy a sötétség, de én az Úrra nézek! Nem a hiányra, a bűnre összpontosítok az életemben, a környezetem életében, hanem az Úrra. Őreá nézek. Ez nem azt jelenti, hogy nem látom ezeket, sőt, ellenkezőleg. Amikor Őreá nézek, akkor látom csak igazán. De a tekintetemet Ő tölti be. Őt várom, Őtőle várom a meghallgatást. Olyan jó olvasni ezt. Mikeás nem a szabadulásra vár, hanem a szabadítás Istenére. Tisztában van azzal, hogy eleshet, de feláll,

tudja, hogy a sötétségben ott ragyog számára az Úr világossága. Bizonyossága, hogy az Úr meghallgatja és kiviszi őt a világosságra (8-9.v.). Ismeri az Urat, tudja, hogy hasonlíthatatlan, hiszen megbocsátja a bűnt, elengedi a vétket, nem tartja haragját, gyönyörködik az irgalmasságban, hozzánk tér, könnyörül rajtunk, megsemmisíti a bűnt (18-19.v.). Mindez az Úr Jézus Krisztusban megy végbe.

Karácsonykor, az új évben és minden nap ez az igazi kérdés: mi köti le a figyelmünket? Eljött a Szabadító, aki kegyelemmel teljes karácsonyt hozott, Isten jókedvének esztendejét. Ha Őreá nézünk, ha őt várja a lelkünk, akkor kiengednek a görceink, oldódnak a félelmeink, gyógyulnak a sebeink. Ne önmagunkra nézzünk, ne a világot elemezzük, hanem mélyedjünk el az Ő megismerésében. Figyeljünk Őreá az ünnepekben és mindennap.

Kegyelemmel teljes karácsonyt és új évet kívánunk minden kedves Olvasónak!

Somogyi Péter lelkipásztor

Jézus nemzetségtáblázata

Ábrahámától Krisztusig háromszor tizennégy nemzedék

Karácsony közeledik. Újra középpontba kerül Jézus születése. Máté és Lukács evangélista is felsorolja a hosszú névsort, mely Jézus családfáját tartalmazza. (Máté 1,1–17 és Lukács 3,21–38. – lásd a 3. oldalon!) Sokan egyszerűen átlapozzák ezt a névsort. Úgy gondolják, nincs benne semmi mondanivaló, miért is került bele a Bibliába? Jó tudatosítanunk, hogy Isten Igéjében minden szónak jelentősége van. Semmi felesleges nem kerülhetett bele. Csak talán még nem értjük, és így nem tudjuk súlya szerint kezelni. Néhány gondolatban segíteni szeretném a nemzetség-

tábla jelentőségének megértését. Azzal kezdem, hogy e névsor az ígéreteit megtartó Istentől beszél, aki pontosan teljesít mindent, amit előre megmondott. Az 1Mózes 3,15-ben olvassuk, hogy az asszony (Éva) magva a kígyó fejére tapos. Már itt Jézusról van szó, aki a Sátán felett diadalt arat a Golgotán! Isten nemzedékről nemzedékre megállíthatatlanul munkálja az ígért megvalósulását. Sokszor úgy tűnt, hogy megszakad a sor, és nem lesz semmi az ígéretből – de Jézus megszületett!

Azt is megláthatjuk ebben a névsorban, hogy Isten a történelem Ura! A hosszú fel-

Máté szerint

Jézus Krisztusnak, a Dávid fiának, az Ábrahám fiának nemzetségekönve. Ábrahám fia volt Izsák, Izsáké Jákób, Jákób fiai pedig Júda és testvérei. Júda fia volt a Támártól született Fáresz és Zerah, Fáreszé Heszlón, Heszlóné pedig Arám. Arám fia volt Aminádáb, Aminádábé Nahson, Nahsoné Szalmón. Szalmón fia volt Ráhábtól Boáz, Boázé Ruthtól Óbéd, Óbédé Isai. Isai fia volt Dávid, a király. Dávid fia volt Salamon, Uriás feleségétől. Salamon fia volt Roboám, Roboámé Abijjá, Abijjáé pedig Ászá. Ászá fia volt Jósafát, Jósafáté Jórám, Jórámé Uzziás. Uzziás fia volt Jótám, Jótámé Áház, Áházé Ezékiás. Ezékiás fia volt Manassé, Manassé fia volt Ámón, Ámóné Jósias. Jósias fia pedig Jekonjás és testvérei, a babiloni fogság-bavíteltkor. A babiloni fogság-bavítelt után Jekonjás fia volt Sealtiel, Sealtielé Zerubbábel. Zerubbábel fia volt Abihud, Abihudé Eljákim, Eljákimé pedig Azzur. Azzur fia volt Cádók, Cádóké Jákin, Jákiné Elihud. Elihud fia volt Eleázár, Eleázáré Mattán, Mattané Jákób. Jákób fia volt József, annak a Máriának a férje, akitől Jézus született, akit Krisztusnak neveznek.

sorolás összesűrített áttekintése az egész ótestamentumi kijelentésnek. Minden eseményt úgy alakít Isten, hogy az mindig közelebb vigyen a nagy célhoz: Jézus eljövételéhez.

A táblázatban minden rendű-rangú ember megtalálható. Olyanok is, akiknek a nevükön kívül semmit nem tudunk az életükről. Nagy királyok is, mint Dávid, Salamon, Ezékiás. Természetesen az ősatyák is: Ábrahám, Izsák, Jákób. Nem csak izráeliek alkotják a sort, hanem pogányok is a családba kerültek. Olyan neveket is találunk, akiknek súlyos bűneik olvashatók a Biblia lapjain. Ez a felsorolás arról is beszél tehát, hogy ilyen mélyre jött a Megváltó. Ennyire valóságosan vállalta sorsunkat, a rokonságot velünk.

Érdekes lenne egyszer ígéhirdetés-sorozatot tartani a névsor alapján, számba venni, amit tudunk a családba tartozókról. Most csak három asszonynevet emelek ki a sorból. E nevek Isten mérhetetlen irgalmáról beszélnek. A jerikói Ráhábot emlitem elsőként, aki hivatásos parázna volt. Elrejtette az ígért

földjére érkező kémeket. Elhitte, hogy Isten nekik ajándékozta azt a földet és kérte, hogy akkor legyenek tekintettel rá is, családjára is. Bekéredzkodott idegen létére Isten népe körébe. Nem csak oda került be, hanem a Megváltó családfájába is. A második név a moábita Ruthé. Megkapóan kedves történetet olvasunk a róla elnevezett bibliai könyvben. Özvegyen kíséri haza özvegy anyósát az idegennek családalapításra szinte reménytelen földre. Hűsége átragyog az évezredekben. Isten szeretete olyan tisztességre méltatta, hogy a Messiás egyik elődje, Dávid királynak pedig dédanyja lett.

Lélegzetelállító történet Dávid esete Betsabéval. (2Sámuel 11-12). Dávid magához veszi katonája feleségét, teherbe ejti, a hűséges katonát megöleti. Kész Isten halálos ítélete Dávid ellen is. A próféta szavára a király összetörik, megalázza magát, mély bűnbánatot tart (az 51. zsoltár imája számunkra is mutatja Dávid vallomása nyomán az igazi bűnbánat mélységét). Isten megkönyörül rajta, megmenekül, de a születő gyermek meghal. Ezek után ki várná azt, hogy Dávid ágán

Lukács szerint

Jézus mintegy harminc esztendő volt, amikor elkezdte működését. Köztudomás szerint József fia volt, ez pedig Élié, ez Mattáté, ez Lévié, ez Melkié, ez Jannájé, ez Józsefé, ez Mattatiásé, ez Simeié, ez Jószeké, ez Jódáé; ez Jóhánané, ez Résáé, ez Zerubbábelé, ez Sealtielé, ez Nérié, ez Melkié, ez Addié, ez Kószámé, ez Elmadámé, ez Éré; ez Józse, ez Eliézeré, ez Jörimé, ez Mattáté, ez Lévié, ez Simeoné, ez Júdáé, ez Józsefé, ez Jónámé, ez Eljákimé; ez Meleáé, ez Mennáé, ez Mattáté, ez Nátáné, ez Dávidé, ez Isaié, ez Óbédé, ez Boázé, ez Szalmóné, ez Nahsóné, ez Aminádábé, ez Adminé, ez Arnié, ez Heszlóné, ez Fáreszé, ez Júdáé; ez Jákóbé, ez Izsáké, ez Ábrahámé, ez Táréé, ez Náhóré, ez Szerugé, ez Reué, ez Pelegé, ez Héberé, ez Selahé, ez Kénáné, ez Arpaksádé, ez Sémé, ez Noéé, ez Lámeké; ez Metusélahé, ez Hénóké, ez Járedé, ez Mahalalélé, ez Kénáné, ez Enósé, ez Sété, ez Ádámé; ez pedig Istené.

Fókusz

a Betsabétól születő következő gyermek, Salamon lesz a trónörökös, és benne folytatódik a messiási család vonala?! Ennyire mélyre jött az Isten Fia, ennyire vállalta sorsunkat, bűneinket, nyomorult embervoltunkat.

Mégis egészen más, mint mi vagyunk. A sorban az utolsó láncszem másforma, mint az előzőek. Józsefig, Mária férjéig mindenki nemzette gyermekét, de József már nem nemzette Jézust, hanem őt a Szentlélek ereje által foganta Mária. Így lett ő egy személyben egészen Isten és egészen ember. A Heidelbergi káté 16-17. kérdés-felelete elmondja, hogy a Megváltónak valóságos embernek kellett lennie, hogy ugyanaz az emberi természet tegyen eleget a bűnért, amely a bűnt elkövette. De valóságos Istennek is kellett lennie, hogy Isten-voltának hatalmával Isten bűn ellen való haragjának súlyát az ő embervoltában elhordozhassa.

A nemzetségtábla végén álló József adoptálta Jézust, Mária gyermekét. Ez az akkori törvények szerint teljes jogú folytonosságot jelentett az elődök sorával.

Még két érdekességet hadd említsek. Ha megfigyeljük a két evangélista közlését, azt látjuk, hogy Máténál Ábrahámotól kezdődően jutunk előre Józsefig, illetve Jézusig, míg Lukácsnál Jézussal kezdődik a családfa és megy visszafelé Ábrahámig, sőt itt egészen Ádámig és a teremő Istenig. Mitől van ez a megfordított sorrend? Kortörténetileg egyszerű a magyarázat. A zsidóknál az ősoktól indult a családfa, és érkezett meg a legfrissebb szál, míg a görögöknél az adott személytől indult és haladt visszafelé, ameddig el tudott jutni. Máté zsidó volt, és természetesen így adta elő a névsort. Lukács görög származású orvos volt, és számára természetes, hogy a nemzetségtáblázat visszafelé halad. Itt egy pillanatra jó megállnunk. De hiszen a Jézushoz jutás is ilyen kétféle rendben történik! A

zsidóknak van Ószövetségük. Ők tudják, hogy Ábrahám ígéretet kapott: A te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei. Csaknem kétezer évig vártak. Számon tartották Ábrahám leszármazottjait. Láthatják, hogy pont úgy jött el a Megváltó, ahogyan azt Isten megígérte. A görög, a pogány embernél fordítva történik. Ő Jézus Krisztust ismeri meg, és csak utána csodálkozik rá, ha veszi a fáradságot, hogy Jézus eljövételének voltak előzményei. A zsidók az ígéretekől juthatnak Jézusig, a pogányok Jézustól az ígéretekig.

Jézus nevelőapjának, Józsefnek Máténál Jákób az apja, míg Lukácsnál Héli. Megint a kortörténethez nyúlunk segítségért. Abban az időben, ha egy férfi úgy halt meg Izráelben, hogy nem született fia, és feleségül vette más az özvegyet, ha fiú született, az első férfi nevére jegyezték be, és ő örökölte az első férj után maradt földbirtokot is. Máté tehát bejegyezi Jákóbot apának, mert ő volt a gyermektelenül elhalt első férj. Lukács mit sem törődik a zsidó gyakorlattal, ő a második férj, a valóságos apa nevét hozza, Héliét.

De bármit találunk is a nemzetségtábla tanulmányozása közben, azt határozottan lezögezhetjük, hogy a manapság szélteben-hosszában terjesztett pártus származású Jézus-eredet bármennyire tetszetős legyen a magyar füleknek, minden valóságot nélkülöző fantáziaszülemény. Isten Igéje alapján bizonyossággal vallhatjuk, hogy a mi Megváltónk földi származása szerint zsidó születésű, akinek golgotai áldozata zsidóra, görögökre, magyarra, minden nemzet tagjaira érvényes. Jézus maga mondta: „*Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen*” (János 3, 16). Legyen hálás a szívünk ezen a karácsonyon is, hogy ez a Megváltó a mi személyes Megváltónk is!

Végh Tamás lelkipásztor

Tükör

Az igazi karácsonyi láz

Nem az anyalka hozza!

Karácsony előtt sokszor beszédtéma gyermekeket nevelő szülők között, hogy miként ünnepelünk a családi körben. Visszük a gyermekeket oviba, iskolába, különórákra, és öltöztetés közben meséljük egymásnak, hogyan készülünk a karácsonyra, mi a megszokott menete a Szentestének.

Sok családban az anyalka hozza az ajándékokat, aki leszáll, és titokban adja oda. Sokan emlegetik gyerekkorukból, hogy szinte látták az ablakból, amikor visszaszállt. Amerikában mindezt a Mikulás teszi. Egész köteg film készült már erről. Van olyan történet is, hogy manók készítik az ajándékokat. Sokszor úgy gondoljuk, akkor vagyunk keresztyének, ha azt mondjuk, hogy az ajándékokat a „Jézuska” hozza, pedig ezzel is nagy károkat okozunk!

Rengeteg babona, babonás gyakorlat

kapcsolódik az emberek szívében a karácsonyhoz. Persze mindezeknél még rosszabb, ha valaki az Úr Jézus születésére még csak nem is gondol, teljesen pogány módra „ünnepli” a karácsonyt.

A karácsonyfát általában egy felnőtt családtag titokban díszíti fel, hogy aztán meglepetést, ámulatot okozzon vele a gyerekeknek. Ahol a gyermekek már nagyobbak, ott az étkezés kerül a középpontba. Milyen különlegességet, a családod lenyűgöző ételt lehetne készíteni? Mivel a karácsony igazi üzenetét nem értjük, hatalmas összegeket költünk el ilyenkor, meséket költünk a gyerekeknek, ajándékvásárlási láz tör ki rajtunk, rengetegféle ételt főzünk, amiben teljesen kifáradunk, rosszabb állapotban megyünk vissza dolgozni, mint ahogy szabadságra mentünk. Van, aki máshogy

Fotó: Devén Márton

TÜKÖR

csinálja? Igen, ha az igazi üzenet tölti be a szívünket, akkor az átfurmálja az ünneplésünket is. Isten olyan ünnepet ad, melyben megújulunk, felerősödünk, megpihenünk.

Isten szándéka szerint mi a karácsony célja? Jézus Krisztusra irányítani a figyelmet, és ezzel Isten szeretetére, kegyelmére, jóságára. A karácsony központi ajándéka Jézus Krisztus! Ő a mi legnagyobb örömünk, csodánk, aki miatt boldog, hálás a szívünk, és aki által megnyugszik a lelkünk. Hiszen Isten maga emberré lett, hasonlónak, mint mi, és közénk hozta a Mennyt, minden áldásával együtt! Mennél jobban magasztaljuk őt ezért, annál nagyobb lesz az örömünk! Minél jobban kibontjuk a Benne kapott ajándékokat, annál teljesebb lesz az ünnepünk!

A kísértő azonban azt akarja, hogy ne az Úr Jézust szemléljük, szemléljük inkább a karácsonyfa csillogását! Álljunk előtte hódolattal! Csak ne Jézus legyen a központ az ünnepben, hiszen akkor megértenénk jövelele célját, hanem legyen fontosabb mindenféle földi jó, az evés-ivás, egymás ünneplése! Találjunk ki sok regét, mesét, amely között csak egy a Jézus Krisztus születéséről szóló, így biztosan egyre kevesebb szó esik majd a lényegről. Isten adott nekünk egy csodálatos igaz történetet, mely minden szavában áldást hordoz, és mi nem ezzel töltjük be a napokat, hanem hazugságokkal!

Szeretném belekiáltani ebbe a világba, ahogy Pál apostol tette: „Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek!” Nincs ennél nagyobb csoda! Ne hagyjuk, hogy minden elvonja erről a figyelmünket! Ne adjunk gyermekeinknek édesített cukorkákat, amikor a gyógyszerre lenne szükségük! Oly nagy a kincs, amit az Úr Jézus Krisztusban kaptunk!

Mire jutottak el keresztyén családok mindezeket átgondolva? A karácsony célja,

hogy az ünnepelt, az Úr Jézus neve dicsőíttessék. Az advent a készülődés ideje. Énekeket, verseket tanulunk az Úrról, és Igéket a Bibliából. Így hangolódik a szívünk, és az ünnepek alatt lesz mit előadni a családnak, és ezzel az Úr Jézusra irányítani a figyelmet. A fát együtt díszítjük a gyerekekkel, miközben arról beszélgetünk, hogy ki miatt állítjuk, mit jelképeznek a díszek! Még jobban élvezik a gyerekek, ha ők készítik el a díszeket is. Szentestén a központi esemény a közös hálaadás Isten szeretetéért, Igeolvasás, és rövid beszélgetés. Ha kicsik a gyerekek, akkor a karácsonyi eseményekről, ha nagyobbak, akkor arról, hogy milyen üzenetet értenek meg Jézus születésének történetéből. A gyerekek tudják, hogy az ajándékokat mi, emberek egymásnak vesszük, készítjük. Ez az egyetlen születésnap, ahol nem a születésnapos kap ajándékot, hanem helyette mi. Ez is az Ő szeretetéről beszél! Nem ünneprontás, ha a gyerekeknek az igazságot mondjuk. Ez inkább arra sarkallja őket, hogy ők is készítenek viszontajándékokat. Inkább a szeretetre, a nyugalom légkörére törekedjünk a családban, mint a gasztronómiai csodák készítésére! Hiszen a szeretet légköre az Úrról vall. A tágabb családban is jó keresni annak alkalmát, hogy a találkozáskor ne csak egymásról, hanem az Úrról is beszéljünk. Hozzá imádkozunk.

Bárcsak a Testvérek folytatnák a felsorolást! Éljük meg, és adjunk új ötleteket, hogyan lehetne jobban az Úr Jézus a középén karácsonykor! Így valódi ünnepünk lesz, mely a hétköznapiakat is besugározza. Így teljesebb lesz az Ige közöttünk, amit Lukács jegyzett le: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!”

Somogyiné Krisztina

LELKI HÁZUNK TÁJA

Orgonaavató koncert

Befejezéséhez érkezik orgonánk felújításának első fázisa. December 20-án, szombaton délután fél négykor templomunkban orgonaavató hangverseny lesz, melyre szeretettel hívjuk testvéreinket.

Templomunkban 2004-ben minden hónap második vasárnapján délután fél négykor zenés áhítatot tartunk. Két koncertsorozatra várjuk zeneszerető testvéreinket, az egyik sorozat címe Orgonazene a Biblia lapjaira, a másiké Zsoltáraink és dicséreteink. E két zenés áhítatot tartalmazó sorozaton kívül tavasszal és ősszel alkalmanként, egy-egy hétköznapi este fél nyolckor is lesznek a Fasori református templomban hangversenyek. A részletes műsorról programfüzet készül.

Hollandiai testvérgyülekezetünk és a Fasori gyülekezet adományaiból december elejére elkészült az új ifjúsági terem, amely az „Új terem-tés” nevet kapta. A szépen kifestett, bebútorozott, mosdóval, konyhafülkével ellátott helyiség a Julianna iskola udvara, illetve az alagsori lejáró felől közelíthető meg. Adjunk hálát Urunknak az Új terem-tésért!

Levél Drávafokról

Evangélizáció után

Fiatalokkal beszélgettem egy konferencia után, és azt tanácsoltam nekik, hogy a jegyzeteiket, amelyeket a héten hallott igehirdetésekről készítették, dobják be a tűzbe. Ami Jézusé, az megmarad, a többi pedig nyugodtan eléghet. Így tekintek én is vissza a fasori evangélizációra. Számomra a gyülekezetben eltöltött idő nagy élmény volt. Egy ötszáz lelkes faluból belépni az ország egyik legjobb közösségébe óriási megtiszteltetés és lelki oázis. Megérkezésem első pillanatától az utolsóig jobbnál jobb benyomások értek. Feltűnő volt a kedves, mosolygós fogadtatás. Végh Tamás nagytiszteletű úr úgy vigyázott rám, mint egy hímes tojásra. Kedves feleségével együtt megadta számomra a nyugodt felkészülés lehetőségét. Sugárzott belőlük a vágy, hogy a reájuk bízott nyáj minél jobb és több

eledelt kaphasson. Az egész hetet imádságok fellegette körül. Jó volt látni a munkatársak szolgálatát, mindenki a helyén volt. Ha nincs rend a szolgálók között, az Úr nem ad bányákat a táplálásra és a megőrzésre.

Milyennek láttam a Fasori gyülekezetet? Örömmel fogadták az Igét, elgondolkodtak Jézus szaván, birkóztak a nehezebb falatokkal. Úgy éreztem, percek alatt egy hullámhosszra kerültünk. Sokan viszonyozták örömlüket egy-egy vallomással, saját verssel, könyvvel, CD-vel, almás pitével, vagy kényelmes fogorvosi székkal. Hogy milyen valójában a gyülekezet, azt a misszió szolgálata mutatja meg. Jézus mondja: „Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16) Ehhez kívánok minden kedves Testvéremnek hitben gazdag, nemes harcot az elhívott helyén. Áldás, békesség!

Unger Károly lelkipásztor

Villámokat megtörjétek!

Felújításra váró toronylakók

Kilencvenéves templomunk tornyában három harang lakik. Állapotuk egyre rosszabb, a korrózió lassan zöldre „festi” belsejüket is, felújításra szorulnak, amelyhez már érkezett is némi anyagi segítség. Jelenleg csak egy harang működik, az ő szava hívogatja a híveket minden istentisztelet előtt. A felújítás jó alkalom arra, hogy felidézzük, hány évesek, milyenek is a fasori harangok?

A templomtoronyba a jelenlegi gyermekmegőrző mellett induló lépcsőn, majd további meredek vaslépcsőkön újabb két szint megmászásával juthatunk fel. A cserkészotthon szintjén állt egykoron a harangláb, onnan húzták meg kötelekkel a harangokat. (Ma elektromos kapcsolóval távolról lehet harangozni.) A torony ablakaiból csodálatos látvány fogad bennünket, szép kilátás a főváros épületeire, köztük a Julianna iskolára, az evangélikus templomra, a Gellért-hegyre.

A három harang közül a kicsin, az egyik szélsőn ez áll: „Készült az Úrnak 1935. esztendejében márczius 24-én a Budapest Fasori Református Egyházközség részére főméltóságú Nagybányai Horthy Miklós urunk kormányzósága, dr. Ravasz László püspök, Szabó Imre esperes-lelkész, dr. Tasnádi Nagy András főgondnok idejében. Isten dicsőségére ajándékozta: Benyó Géza presbiter és felesége, Benyó Anna. Öntötte Szlezák László, Magyarország aranykoszorús harangöntő mestere Budapesten.” A másik oldalon találjuk kiöntve egyházközségünk címerét, és Isten Igéjét: „Ég, de meg nem emésztetik.” Ez volt a három harang közül egykoron a „hívogató”, hiszen még egy idézetet olvashatunk rajta: „Jövel Szentlélek Úristen!”

A középső, legnagyobb harangon találjuk Magyarország címerét. Alatta felirat: „A

Fotó: Demeter Zoltán

Budapesti Református Egyház adománya. 1913. Öntötte Egry Ferencz Kisgejődzön.”

A másik szélső harangon, amely méretében a középső, és amely jelenleg az egyetlen, amely működik, ezt olvassuk: „Vörös Zoltán gondnok 1933-ban öntetett és 1944-ben hadicélra elvitt harangja helyett 1948-ban újból öntetett. Öntötte Szlezák Rafael Rákospalotán.” Az írás alatt egy kelyhet találunk, majd a kehely alatt ismét szöveget: „Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, és szárnyakkal magasra repülnek” – ez utóbbi nem pontos idézete a Biblia sorainak.

Érdemes felidézni a Fasori Harangszó egyik régi számát, amely a templom húszéves évfordulóján, 1933 pünkösdjén az egyik új harang megszólalásáról számol be (ezt a harangot vitték el hadi később célokra.): „...A harangba bele van öntve ez a bibliai Ige: »Akik az Úrban bíznak, azoknak erejük megújul és szárnyokkal magasságra repülnek.« Ez az Ige lett ennek a harangnak a lelke.

Mindig azt az Igét fogja harangozni. Ezt az egy mondatot tudja csak mondani. Olyan »élőlény« lesz közöttünk fenn a toronyban, amely mindig hallgat, de ha megszólal: ezt az egy mondatot tisztán és érthetően mondja – nemzedékeknek. De mennyi változatban tudja mondani! Mondja majd a megfáradtnak biztatóan, a lankadónak serkentően, a langymelegnek dorgálóan, a bánatosnak vigasztalóan, a kétkedőnek hitvallóan, a hitetlennek vakmerően, a tagadónak kihívóan. Hívogató, vigasztaló, biztatgató, serkentető, megdorgáló, s megbékítő, vakmerően hitetvalló, világvárosi harangszó, öreg harang testvéreddel együtt most minden fasori család ablakához értek. Szavatokra mindenki ráismer, hogy ezek a fasori harangok. Hívjátok be az őket! Villámokat megtörjétek!”

Kedves Testvérek! Figyeljünk harangjaink hívó szavára! Ne hagyjuk őket magányosan soha!

D. M.

Érdekes, hogy...

Érdekes, hogy egy ötezres milyen soknak tűnik, ha elviszed a gyülekezetbe, és milyen kevésnek, ha a Tescóba mész.

Érdekes, hogy milyen soknak tűnik, ha egy órán át Istennek szolgálunk, de milyen rövidnek egy hatvanperces kosármeccs.

Érdekes, hogy milyen hosszú az a pár óra, ha a gyülekezetben vagyunk, de a moziban mindig olyan gyorsan eltelik az idő.

Érdekes, hogy imádkozáskor semmi nem jut eszünkbe, de ha egy barátunkkal beszélgetünk, nincs gondunk a szavakkal.

Érdekes, hogy ha egy meccsen hosszabbítanak, a közönség lelkesedése határtalan, de ha a prédikáció kicsit hosszabb, a legtöbben panaszkodunk.

Érdekes, hogy néha milyen nehéz egy fejezetet is elolvasni a Bibliából, egy bestsellert pedig le se tud tenni az ember.

Érdekes, hogy az emberek a koncerteken és a meccseken tolonganak az első sorban levő székekért, de a gyülekezetben a hátul levő helyekért megy a versenyfutás.

Érdekes, hogy egy keresztyén eseményt jó előre be kell illeszteniünk az időbeosztásunkba, de ha valami más program jön közbe, még az utolsó pillanatban is maximálisan rugalmasak vagyunk.

Érdekes, hogy milyen nehéz megtanulni az evangéliumot elég jól ahhoz, hogy másoknak elmondjuk, és milyen könnyű a pletyka megértése és továbbadása.

Érdekes, hogy azt fenntartás nélkül elhisszük, ami az újságban áll, de megkérdőjelezzük, amit a Biblia mond.

Érdekes, hogy mindenki a mennybe akar jutni, feltéve, hogy nem kell hinni, gondolni, mondani vagy tenni semmit.

Érdekes? Hiszel? Gondolkozol?

Forrás: Internet

Mit jelent reformátusnak lenni?

Sola Gratia

Református hitünk egyetlen forrása a Biblia (Sola Scriptura), valljuk, hogy a világ egyetlen Megváltója Jézus Krisztus (Solus Christus) és teljes bizonyosságunk, hogy megváltásunk és megszentelődésünk egyedül kegyelemből származik (Sola Gratia). Pál apostol rövid, summás mondata tükrözi ezt: „Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok...” (1Kor 15,10). Világunk magasra emelte az emberi teljesítmény zászlaját, hangoztatja, hogy mire képes az ember, s ugyanakkor mérhetetlen mélységek tárulnak fel az erkölcs területén, megmutatkozik itt is valójában, mire képes az ember. Hogy ez a világ nem pusztult még el, és benne pozitív dolgok is megjelennek, egyedül Isten általános kegyelmének köszönhető. Hogy ebben a világban lehet „nem e világ szerint” is élni, egyedül az ő különös kegyelmének ajándéka. Ahhoz azonban, hogy megértsünk valamit igazán abból, hogy mit is jelent a kegyelem, és át is éljük azt, Isten Szentlelke meggyőző a Szentírás, a Kijelentés alapján arról, hogy: 1. az ember elveszett, bűnös, lázadó lény „Mert mindnyáján vétkeztek” (Róm 3,23); 2. Isten nem hagyja a bűnt büntetés nélkül, „Mert a bűn zsoldja a halál” (Róm 6,23); 3. az ember nem engesztelheti ki Istent semmivel „a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg ölelte” (Róm 3,20); 4. Isten senkinek sem köteles irgalmazni, megbocsátani „És könyörülök, akin könyörülök” (2Móz 3,14) 5. Isten kegyelmi ajándéka az üdvösség: „Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk

Krisztus Jézusban” (Róm 3,23). Szépen fejezi ezt ki 458. énekünk 2. verse: „Törvényednek eleget bűnös ember nem tehet; buzgóságom égne bár, s folya könnyem, mint az ár: elégtételt az nem ad, csak te válthatsz meg magad.” Isten kegyelme lehetővé teszi az ember számára lehetlent, hiszen az Úr Jézus kijelentette, amikor az üdvösségről beszélgettek tanítványaival. „Kicsoda üdvözülhet hát? Jézus pedig rájuk tekintvén, monda nékik: Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.” (Mt 19,25-26) Hívő szívvel arról teszünk dicsőítő vallomást, hogy mire képes az Isten! Milyen más ez, mint a világ hangja, amely arról beszél, hogy mire képes az ember. Ég és föld a különbség. Isten kegyelme olyan szeretet, melyet önnön jószántából tanúsít azok iránt, akik az ellenkezőjét érdemelnék. Isten úgy Bíránk, hogy Üdvözítőnk is egyben. De ez a kegyelem nem „olcsó kegyelem”, ingyen kegyelem az ember számára, de drága kegyelem az Isten számára. Ítélettel kimondott kegyelem, hiszen a bűnös büntetését Jézus Krisztus hordozta el. Csak Őbenne nyerünk kegyelmet. De Isten kegyelmének munkája nem fejeződik be a bűnből való szabadításunkkal, amíg élünk, a kegyelemtől függünk. Nem teljesítményünk gyümölcse Istennel való kapcsolatunk, hanem Jézus érdeme.

Álljon itt két reformáció korabeli idézet mindennek összegzéséül: „A Szentírás ugyan is a megigazulásnak következő módját tanítja:

először Isten a bűnös embert tiszta és ingyen kegyelemből való jósága folytán méltónak tartja arra, hogy magához ölelje, semmire másra, ami őt könnyőreletességre indíthatná, nem tekintve, mint csak a nyomorúságra, mivel látja róla, hogy a jó cselekedeteknek teljesen híjával van s azok nélkül szűkölködik; önmagában keresi Isten az okot arra, hogy miért tegyen jót vele, hogy az Ő jóságának tudatára ébressze magát a bűnöst, hogy ez a saját cselekedeteiben nem bízva, üdvösségének egész teljességét az Isten könyörületeségére alapítsa. Ez a hit érzése, mely által a bűnös az Ő üdvösségének birtokába jut, amikor az evangélium tudományából megismeri azt, hogy ő Istennel megbékélt; hogy Krisztus igazságának közbelépése folytán, bűnbocsánatban részesülvén, megigazult, és bár Istennek a lelke őt újjá szülte, mégis úgy gondolkozik, hogy számára az örök igazság nem az általa véghezvitt jócselekedetekben, hanem egyedül a Krisztus igazságában van lerakva.” – írja Kálvin. (A Keresztyén vallás rendszere, II. kötet, III. könyv, XI. fejezet, 16. bekezdés)

»A jócselekedeteket nem vetjük el.« Jól lehet tehát azt tanítjuk az apostolokkal, hogy az ember ingyen kegyelemből igazul meg a Krisztusban való hit által, nem pedig valamilyen jócselekedetek által, mégsem becsljük le vagy kárhozzátjuk a jócselekedeteket, mert tudjuk, hogy az ember nem azért teremtett, sem nem azért született újjá hit által, hogy ne csináljon semmit, hanem inkább azért, hogy szüntelen cselekedje azt, ami jó és hasznos. Ugyanis az evangéliumban azt mondja az Úr: »Minden jó fa jó gyümölcsöt terem« (Mt 12,33). És ismét: »Aki énbennem marad, az terem sok gyümölcsöt« (Jn 15,5). Végül Pál apostol szerint is »az Ő alkotása vagyunk, teremtetvén Általa a Krisztus Jézusban jócselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk« (Ef 2,10). És ismét:

»Aki önmagát adta miérettünk, hogy megváltson minket minden hamisságtól, és tisztson önmagának kiváltképpen való népet, jócselekedetekre igyekezőt« (Tit 2,14). Kárhozzátjuk tehát mindazokat, akik a jócselekedeteket megvetik és azt fecsegik, hogy azok haszontalanok, tehát nem kell törődni velük.

»Nem üdvözülünk a jócselekedetek által.« De mint előbb mondtuk, nem gondoljuk, hogy a jócselekedetek tartanak meg bennünket és hogy azok olyan szükségesek volnának az üdvösségre, hogy nélkülük soha senki sem üdvözült volna, mert hiszen egyedül Krisztus kegyelméből és jótéteményeként tartatunk meg. A cselekedetek szükségképpen a hitből születnek, és helytelenül tulajdonítják egyesek ezeknek a cselekedeteknek azt az üdvösséget, amelyet tulajdonképpen a kegyelemnek kell tulajdonítani. Mert jól ismerjük az apostolnak azt a mondását: »Hogyha kegyelemből, akkor nem cselekedetekből: különben a kegyelem nem volna többé kegyelem. Hogyha pedig cselekedetekből, akkor nem kegyelemből: különben a cselekedet nem volna többé cselekedet« (Róm 11,6).» írja a II. Helvét Hitvallás a XVI. fejezetében.

Református hívő életünk Úrtól rendelt célja, hogy „kegyelme dicsőségének magasztalására” (Ef 1,6) legyünk „amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben, Aki-ben van a mi váltságunk az Ő vére által, a bűnöknek bocsánata az Ő kegyelmének gazdagsága szerint, melyet nagy bölcsességgel és értelemmel” (Ef 1,6–8). Sola Gratia – egyedül a kegyelem az alapja új életünknek, hívő életünknek. S mi magasztaljuk a kegyelmes Istent, az egyedül igaz és élő Istent. Református hívő emberként az Ő kegyelméről teszünk bizonyosságot minden önmegváltó vallással és minden törvényeskedéssel szemben.

Összeállította: Somogyi Péter

Bocsássatok meg egymásnak

Szegedi Kis István, a szelíd lelkű tudós reformátor

Magyarországon a reformáció úttörőinek, Isten által megáldott munkásainak nemcsak a katolikus földesurakkal, és az idegen uralkodóval kellett számolniuk, hanem a törökkel is. Egy korabeli levélben azt olvashatjuk, hogy „nincs olyan pap, akit a török meg ne veretett volna”. E bátor emberek vállalták a megveretést, sőt a halál kockázatát is. Mégpedig azért, hogy Krisztus követésében járva, az igaz hit útjára vezessék népünket. Megmutatták, hogy a magyar ész és nyelv semmivel sem alábbvaló más nemzetbelinél. Ahol megjelentek, megjelent az iskola is.

Közéjük tartozott Szegedi Kis István, a magyar reformáció legszelídebb lelkű tudós prédikátora, aki a hódoltság sok gyülekezetében lett a nyomorúságba jutott nép tanítója és lelkigondozója. Emellett komoly tudományos munkásságot folytatott; ő volt a legismertebb magyar reformátor külföldön is a XVI. században. Könyveit több nyelvre lefordították, s több kiadásban megjelentek. A szenvedésekből neki is kijutott. Ámde a kapott sebeket választottsága jelének tekintette és türelemmel hordozta. Szegedi Kis István (1505–1572) itthon a legjobb iskolákba járt, majd Bécsben és Krakkóban tanult tovább, ahol már segédtanárként alkalmazták. Ezután Gyulán tanítószkodott, hogy pénzt gyűjtsön wittenbergi tanulmányútjára. Ott Luther Mártont és Melanchthont hallgatta. Háromévi szorgalmas tanulás után – teológiai doktori oklevéllel a zsebében – reformátusként tért haza a lutheránus városból. Csanádon lett iskolaigazgató és prédikátor. Amikor Martinuzzi Fráter György, a reformáció elszánt ellensége értesült Szegedi működéséről, ráparancsolt Perusits Gáspár kapitányra,

hogy űzze el őt. A katona fegyvereseivel megrohanta Szegedit, arcul verte, megtaposta, kifosztotta, kétszáz kötetes könyvtárát elvette, s egy szál ruhában elűzte a városból. Ő azonban nem vesztette kedvét, mert a hitét nem tudták elvenni tőle. Egy ideig száműzöttként tengődött, de hamar megbízták a gyulai iskola igazgatásával, majd Cegléden lett lelkész és tanár. Innen Temesvárra hívták, ám Losonczi István, a nagyhírű katona elűzte a városból. Ekkor Mezőtúron, majd Békésen talált otthont. Losonczi zsoldosai itt is utolérték, mindenét elrabolták, s ő maga is nehezen szabadult meg a katonák markából.

Messze költözött. Tolnára hívták iskolaigazgatónak. Sztárai Mihály volt a lelkipásztora a tolnaiaknak. A templomot a római katolikusokkal közösen használták. Sztárai vitatkozó természete és a római papság ellen való éles kirohanásai sok zavart idéztek elő a városban. Ezért arra kérték Szegedit, hogy az ő mérsékelt, békülékeny hangján gyakrabban hirdesse az Igét. A tudós férfi – aki akkor még nem is volt felszentelve lelkésznek – a legnagyobb igazságokat is olyan egyszerűen tudta előadni, hogy igehirdetéseinek a római katolikusok is tömegesen részt vettek. Így aztán a város nagy része a reformáció mellé állt. Szegedi Kis István hamarosan elhagyta a híres iskolát. Előbb laskói lelkésszé szentelte őt Sztárai, majd egész Baranya püspökévé választották. Fáradságot nem ismerve dolgozott. Életét is kockáztatva végiglátogatta a gyülekezeteket, biztatott, tanított – ahol baj volt, segített. Pál apostollal vallotta: „*még az életem sem drága nekem, csakhogy elvégezhessem futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam,*

hogy biznyságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról” (ApCsel 20,24).

Horváth Márk szigetvári kapitány kérésére 1558-ban Kálmáncsára szegődött lelkésznek. Nehéz szívvel vált meg a laskóiaktól, de az evangéliumért égő lelke hajtotta, hogy minél több helyre vigye el a reformáció eszméjét. Az 1561. év rosszul kezdődött a számára. Újévi igehirdetésébe beleszötte a nevek magyarázatát. Bosszantotta, hogy keresztyén szülők pogány neveket adnak gyermekeiknek. Egy Orsolya nevű asszony megsértődött,

amikor megtudta, hogy neve anyamedvét jelent. Férje feljelentette Szegedit a töröknél kémkedés vádjával. Az ellenség egy istentisztelet idején lecsapott a templomra. Szegedit elhurcolták. Hívei zokogva néztek utána.

Két évig tartó, szenvedésekkel és megaláztatásokkal teli fogság következett. Rabtartója, egy török bég magával vitte állomáshelyére, Szolnokra, és ott többször véresre verve vezettette végig az utcán, hogy szánalmat keltsen iránta, és hogy minél több pénzt tudjon kicsikarni kiváltásáért. Megengedte neki, hogy a város piacán prédikáljon. Szegedi ekkor is alázattal és töretlen hittel beszélt. Sebzett testtel, de sebzetlen lélekkel. Egy ráckevei házaspár, aki hallotta prédikálni, sokat tett kiszabadításáért. A közegyházi összefo-

gással összegyűjtött váltságdíj hiányzó részét kipótolták, és Ráckevére hívták lelkipásztornak Szegedit – aki aztán ott töltötte élete legnyugalmasabb éveit. Irodalmi munkásságát is folytathatta. Több híres művet írt az ottani kilenc csendes év alatt (A Szentháromságról, Pápák tüköre, Az igaz istenismeret rendszerezése, Táblázatos elemzések – biblíamagyarázatok). Gazdag kéziratanyagát fia, Szegedi István gondozta. Hat szép gyülekezeti éneket is szerzett. A legrövidebb, de legértékesebb a „Jövel Szentlélek Isten, Tarts meg minket Igédben...” kezdetű. Őt rövid versszakában a Szentlélek Istenhez könyörög az igaz hitnek világosságáért és biznyságtevő életért. Nincs benne egy fölösleges szó sem: zárt, tökéletes és arányosan tagolt kis remekmű.

Szegedi 43 évesen nősült meg, de felesége még Békésen meghalt. Tolnán újra meg-nősült, és 13 boldog évet élt együtt Erzsébet asszonnyal. Annak idején a török bég fogságának gyötrelmeit tetézték a Kálmáncsáról érkezett gyász hírek: a sok-sok nélkülözés következtében sorra meghaltak gyermekei: Sára, Dorottya, Anna. Más végképp összetört volna, de Szegedi Kis István erős lelke a rázúduló csapások alatt még jobban megedződött, mert biztos volt az Úr szabadításában.

Ráckevén – az isteni rendezés folytán – találkozott azzal a török béggel, aki oly sokszor megkorbácsoltatta. A kínos találkozás azzal oldotta fel, hogy kezét nyújtott a töröknek: megbocsátotta a kegyetlenkedéseit. Mi lehetett a szívében? – „*Bocsássatok meg egymásnak, ahogy az Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban*” (Efézus 4,32). A béget megérintette Szegedi krisztusi lelkülete. Lehetséges, hogy Szegedi fia ennek a töröknek a támogatásával tanulhatott Bázelen.

Egy értelmezés szerint megbocsátani azt jelenti: isteni módon nagylelkűnek lenni.

Összegyűjtötte: Dévai Józsa Gábor

Gyűlöletből szeretet

Találkozás 27 év múltán

„Életem ideje kezdedben van...” (Zsolt 31,16) – Az evangélizációs héten hallottam ezt az Igét, amely bevésődött a szívembe, mert az elmúlt időben velem történt eseményeknek az összegzése volt. Megkerestem és megtaláltam édesanyámat, akiről 27 éve nem tudtam és nem is akartam tudni semmit...

Huszonhét év nagy idő egy ember életében. Mégsem volt elég hosszú ahhoz, hogy elmúljon nyomtalanul a felgyülemlett harag, gyűlölet és keserűség, ami a lelkembe fészkelődött, amit teherként cipeltem magammal az évek során, és amit nem tudtam, de nem is akartam letenni. Ma már tudom, hogy egyedül az Úr képes a gyűlöletet szeretetté változtatni. Ezt a csodát tapasztaltam meg, Jézus Krisztus munkáját, ahogy a szívemet meglágyította. Tavaly, a tahitótfalui csendeshéten kezdődött, ahol a megbocsátásról beszélgettünk. És az idei emmausi csendeshétről hitben

Hal a homokban

Nyáron hívő katolikus család házára vigyáztam Budakeszin, amíg a család nyaralt. Elláttam az állatokat, locsoltam a virágokat, a kertet és közben én is jó levegőn voltam. Élvezettel próbáltam ki egy máslyen élet szépségeit és nehézségeit. Egy vasárnap reggel megszólalt a telefon. Ismeretlen női hang kereste a családot. Elmondtam neki, hogy nyaralnak, én őrzöm a házat, és hogy mikor térnek haza. A telefonáló hölgy magázódva, udvariasan megköszönte a felvilágosítást, és bocsánatot kért a korai telefonért, majd magyarázatként hozzá tette: „Elnézést kérek a korai zavarásért, de misére készülünk, és a háziak is misére készülnének, ha itthon lennének.” Nincs semmi baj, válaszoltam, én is istentiszteletre megyek. Beszélgető társam hangja közvetlenné vált, tegezni kezdett. Amikor lettem a telefonon meleg, jó érzés volt a szívemben és mosolyogtam.

Elmeséltem a történetet Tamás fiamnak. Figyelmesen meghallgatta, értően bólintott, és csendesen csak ennyit mondott: halat rajzoltatok a homokban.

Székely Gáborné Zsuzsa

megerősödve hazatérve 27 év után átvehettem édesanyám megbocsátó válaszelevelét.

Tahiban, amikor a megbocsátásról szolt az Ige, Isten megláttatta velem azokat a bűnök – az ítélkezést, a szeretetlenséget, apukám bálványozását –, amiket én követtem el édesanyám ellen, gyakran nem is tudván, hogy vétkezem. Szüleim házassága nem volt felhőtlen. Édesapám zenész volt, éjszaka dolgozott, édesanyámat nem engedte munkát vállalni, tehát nem maradt neki más, „csak” a házimunka, a gyermeknevelés. Én tanultam, de a Zeneakadémiára nem vettem fel. Édesapám 47 évesen meghalt. Ekkor már édesanyám is dolgozott mint postai alkalmazott. A zenei tanulmányaimról le kellett mondanom, de édesanyám azt még vállalta, hogy a nyomdász mesterséget kitanuljam. Közben azonban megromlott köztünk a viszony. Gyűlölettel, haraggal váltunk el egymástól. „Árva lettem” – önként. Majdnem harminc év telt el. Azt sem tudtam, hogy édesanyám él-e még, s ha igen, hol. De nem is nagyon érdekelt – amíg meg nem szólított az Úr.

A tahi csendeshét után felhívtam a népességnylvántartót, és az ügyintéző a kérésre elárulta, hogy édesanyám él. Ekkor kezdett el megfogalmazódni bennem az a levél, amit végül idén júniusban vettem papírra, s amit a hivatal eljuttatott édesanyámhoz. Ebben én kértem bocsánatot tőle, és megírtam neki, hogy a kisunokája szeretné megismerni az egyetlen élő nagymamáját... Hamarosan megérkezett az ő megbocsátó levele is.

Azóta rendszeresen találkozunk, beszélünk telefonon. Megtudtam, hogy súlyos beteg. Az orvosok szerint csoda, hogy még közöttünk van. A szeretet azonban, amely Istentől való, s Jézus Krisztus mérhetetlen kegyelme, amit a 27 év utáni egymásra találásunkban megtapasztaltam, erősebb a halálnál.

Börcsökné Hilda

Utolsó papírra vetett gondolatok

Isten örökké való hűsége

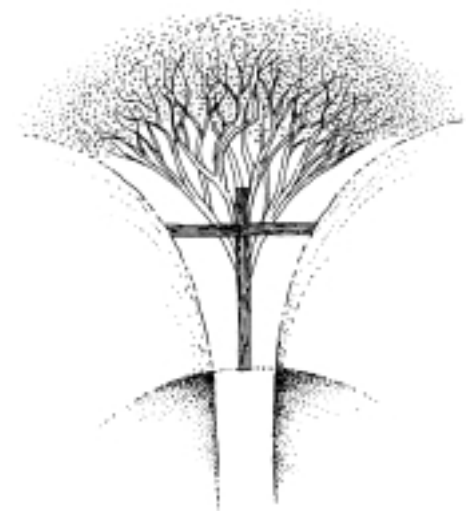
„Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes öröm van Tenálad; a Te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké.” (Zsolt 16,11)

Édes Atyám, igen sok kedves testvér figyelmességét élvezhettem a születésnapom évfordulóján... És én most Uram, mégis úgy állok itt Előtted – mint aki sokkal, de sokkal többet kaptam Tőled, mint az eltelt, számon tartott 87 esztendő... Megvallom, hiszen úgyis tudod, hogy sokkal több az, amit én Tőled „kaptam”, mint „csak” ez a 87 említett, emlegetett esztendő. Uram, magasztallak, dicsőítelek. Áldalak, hogy Te sokkal, de sokkal többet szántál nekem adni, mint csupán a „számolható” napokat. S amikor meg is születtem, Te már akkor kilenc hónappal azelőtt „emberként” kezeltél, és köszönöm szépen, hogy megformáltál, gondod volt rám, világra segítettél. Mindez a Te kezded műve volt, és világrajöveletem után „csupán” folytattad drága körülvevő, hűséges szerelmedet felém!... Tehát az élet ösvényére tanítasz és a „teljes öröm” felé „irányítasz”. Van ebben a rövid mondatrészben az ember elméje számára először valami igen különös gondolat. Az Ige itt „teljes örömet” ígér az élete vége felé közeledő hívő léleknek... Holott – legyünk nagyon őszinték –, ugye, bizony inkább valami „hideg lehelet” jut az emberek eszébe az élet befejező részére gondolva. Így első pillanatban hihetetlen ellentétnek tűnik a kettő... Márpedig az Ige nem téved – és tudjuk, hogy éppen a Te szerelmes Szíved műve lesz az, ami itt „örömet” képes „adni”! És ezt Te biztosítod, Uram... És ez lesz az a dicsőséges „szem nem látott, fül nem hallott” csodálatos feltámadásos találkozás dicső Urunkkal. S ez nem valaminek „vége”, hanem dicsőséges kezdete lesz Urunkkal örökké. Drága olvasó Testvérem! Imádkozva gondold végig. Köszönet mindenért az Úrnak.

2003. június 16., Hordós János

Hordós János testvérünk testét 2003. október 21-én helyeztük sírba a boldog feltámadás reménysége alatt. Ő 1930. október 24-én, 14 évesen került be a Fasori Református Keresztyén Ifjúsági Egyesületbe, amelyet a ma 101 esztendős Dobos Károly lelkipásztor vezetett. Az egyesület 4. összejövételét tartotta azon a pénteki napon, egy fiatalember szólította meg az utcai hirdetőtáblánál. Az alkalmak jegyzőkönyvének vezetésére őt kérték fel, ettől kezdve szinte haláláig Dobos Károly „titkáráként” tevékenykedett, amikor csak tehette. Itt indult a Fasorban és bár az ötvenes évek eseményei miatt elkerült innen, földi élete végén újra „hazatalált”. S most végleg hazatalált a mennyi hazába.

S. P.

Fájó szívű nagymamákhhoz

Jó, hogy nem vagyunk egyformák, életútaink is különbözőek – személyre szabottak. Életünk folyamán jelen vannak az örömek és a csüggedések is. Pedig milyen jó lenne mindig boldogan és békességben élni! Tőlünk is függ, hogy mennyire meghatározó mindennapjainkban az öröm és a békesség. Rajtunk, templomba járókon, Ige-hallgatókon, Biblia-olvasókon is múlik, hogy mennyire hagyjuk, hogy a hallott vagy olvasott Igék átjárják a szívünket és a lelkünket.

Nincs élet csüggedés, keserűség, fájdalom nélkül, de van rá lehetőség, hogy megszabaduljunk tőlük. Fialat asszonyként sokszor elénekelttem Honthy Hanna dalát: „Lehet könny nélkül sírni, ha fáj a szív, de a fájdalmat titkolni kell.” Ma már tudom, hogy nem titkolni kell a fájdalmat, hanem le kell győzni az Úr segítségével. Isten gyakran emlékeztet egy kislánykoromban látott festményre, mely egy nagy vihart ábrázolt, s a kép alatt ez a felirat állt: „Vezess engem!” Életem viharai közepette én is mindig ezzel a

várakozással olvastam Isten Igéjét. És Ő soha nem hagyott cserben. Sőt, a viharokon keresztül jutottam egyre közelebb Őhozzá.

Nagymamakorban gyakran fájdalommal tölt el bennünket, hogy gyermekeink messzire kerültek. Nehéz az elengedés, fájdalmas a magány. Az ember arra gondol: senkinek nincs szüksége rám... Micsoda vigasztalás átélni: mindenki elhagyhat téged, de az Úr terőlad el nem feledkezik! Hálát adok Istennek két kezemért, lábaimért, egészségemért, azért, hogy kihozott a csüggedés mocsarából, hogy szavai kincse lettek az életemben.

Csak „ünnepi nagymama” vagy? Ne keseregy! Nézz inkább körül, hol van szükség egy nagymamára! Most hetvenéves vagyok, és boldog mamája-nagymamája több gyermeknek – nem csak a saját családomban. Kívánom, hogy Te is Isten akaratát keresd, s hogy meglegedett légy! Minden gondodat az Úrral beszéld meg! Teljes szívvel Őhozzá ragaszkodj! Várj békességgel, amíg az elvetett mag kikel! Ne siettesd, az Úrnál mindenek rendelt ideje van!

Biczó Ferencné, Judit néni

Ködben, Jézussal

November 22-én gyülekezeti családi kirándulásunk volt Piliscsaba környékén, amelyen több mint ötven testvérünk vett részt a legkisebbektől az idősekig. Bár a hatalmas ködben sokszor az orrunkig sem láttunk, Jézusunk vezetett bennünket, és adott jó kedvet a csapatnak. Urunkat dicsőítve sétáltunk a friss levegőn és meg-megálltunk egy-egy kőkényesnél énekelni: „Szívem feléd ujjong örömmel: Mily nagy vagy Te, mily nagy vagy Te!”

A LEGUTÓBBI HARANGSZÓ ÓTA TÖRTÉNT

- A nyár után folytatódott a különböző bibliaórák, alkalmak. Új lelkes csapat gyűlt össze a felnőtt konfirmációra, újra indult az anyakör, asszonykör, nagymamakör, apakör, férfiakör, pároskör. Beindultak a gyülekezeti és iskolai hit-tanórák, konfirmáció órák. A Refisz új rendet vezetett be az Ifjúsági Istentiszteletek sorába. Megköszönve az eddigi szolgálatot, most egy általuk kiírt, új sorozatot tartanak.
- Szeptember 20-án gyülekezeti hálaadó napunk volt Isten Táborában. Közel kétszázán bográcsban főtt ebédet ettünk.
- Szeptember 20–21-én Zsolnay-napok voltak országsszerte, a rendezvénysorozatba templomunk is bekapcsolódott.
- Szeptember 27-én az állatkertben jártak a gyermekeink.
- Szeptember 29-én hittanos szülői értekezletet tartottunk.
- A csütörtöki bibliaórán szeptembertől kététhetente a Teológiai Akadémia diákjai szolgálnak. Lehetőség ez arra is, hogy megismerjük a jövő nemzedék lelkészeit.
- Október 3–4-én: egyházmegyei lelkész-gondnoki értekezlet volt Táhiban
- Október 5-től 11-ig evangélikációs hetünkön Unger Károly drávafoki lelkipásztor szolgált. Gyermkevangélikációt tartott Mezey Tibor lelkipásztor.
- Október 11-én az egyházmegyei közgyűlésen megszavazták, hogy a Julianna Református Általános Iskola fenntartója a Fásori Egyházközség legyen.
- Október 17-től 19-ig a holland papendrecht református gyülekezet kelet-európai missziói csoportja látogatott meg bennünket. 19-én diáképes beszámolót tartottak.
- Október 21-én kirándulás és játék várta a gyerekeket
- November 2-án az ifjúsági istentiszteleten a Thalita Kumi zenekar szolgált.
- November 7-től 9-ig presbitéri hétvége volt Vámosmikolán.
- November 12-én Sipos Gyöngyvér és Ede Luz misszionáriusok tettek biztonyságot ecuadori szolgálatukról.
- November 14-től 16-ig ifjúsági hétvége volt Vámosmikolán.
- November 22-én családi és házaspáros kirándulás volt.
- November 23-án a Julianna iskolával együtt volt templomunkban családi istentisztelet.
- November 29-én Barangolás az Őszövetség könyveiben
- Időközben elkészült az ifjúsági terem, az Új terem-tés. A leromlott állapot miatt kéményfelújítás történt, megújult a pénztár és a belső pénztárszoba, a gyülekezeti terem folyosóján villanyszereles és festés történt. Folytatódott az orgona felújítása.
- Végh Tamás lelkipásztor az itteni munkája mellett októberben-novemberben Debrecenben szolgált, evangélikált Külső Kelenföldön és Újpest-Belsővárosban, dolgozott a kerületi missziói bizottság munkájában.
- Somogyi Péter lelkipásztor a gyülekezeti munkája mellett októberben ifjúsági hétvégén szolgált Piliscsában, evangélikált Rákoscabán, dolgozott a kerületi iskolabizottság gyűlésén és munkájában, az országos hitoktatói konferencián, és az iskolafenntartók értekezletén.

Az ecuadori misszióról

Az elmúlt időszakban kétszer is szolgáltak vendégek a Fasorban. A papendrecht holland gyülekezet tagjai és Ecuadorban szolgáló misszionáriusok: Sipos Gyöngyvér és Edgar Luz. Mindkét alkalommal zsúfolásig megtelt a gyülekezeti terem. Nem élmény volt betekinteni más hívó emberek életébe. Most a misszionáriusok biztonyságtételéről szólunk pár szót.

Vetítést láthattunk az ecuadori misszióról, az ottani gyülekezet kialakulásáról, mostani életéről. Majd kérdéseket tehetünk fel, és végül Edgar Luz prédikált – németül – Zákeus története alapján. Mindenre nagy hatást gyakorolt Gyöngyvér és Edgar hite, kedvessége, odaszánása, hogy az Úr csodáit, munkáját láthattuk a beszámolóban. Rengeteg ötletet lehetett hallani, hogy miként szólíthatunk meg embereket az evangéliummal, hogyan tehetjük vonzóvá gyülekezetünket. Több gyermek is érdeklődéssel nézte a vetítést. Egyikük megerősödött abban, hogy ő is így szeretné követni az Urat, egy

másik felajánlotta összes zsebpénzét az ecuadori misszió számára. Isten tegye maradandóvá a felnőttekben és a gyerekekben a misszionáriusok biztonyságtételét! Aki kimaradt belőle, még részesülhet a vetítés adta élményben! Sipos Gyöngyvér az anyagot itt hagyják Magyarországon, és kölcsönözhető lesz. Az a tervünk, hogy a gyülekezeti heteinket levétjük újra a filmet. Ott tovább is beszélhetjük mindazt, amit tanulhatunk belőle. Készül egy gyermekeknek szóló missziói beszámoló is.

Kiből lehet misszionárius? Előd Erika, a Molnár Mária Külmisziói Alapítvány munkatársa elmondta: a legalapvetőbb feltétel, hogy az illető hitre jusson az Úr Jézus Krisztusban, és elhívást kapjon e szolgálatra. Szükséges felsőfokú végzettség (Gyöngyvér gyógypedagógus), az angol és a német nyelv ismerete. Fontos az egészségügyi alkalmasság, a pszichikai terhelhetőség. A 21 országban szolgáló misszió munkájáról a Külmisziói Híradóból értesülhetünk. A lapot meg lehet rendelni.

SFK

Kedves Gyerekek!

1. Bizonyára hallottátok, tudjátok, hogy október végén volt a Reformáció ünnepe. Ezzel kapcsolatos a következő néhány kérdés.

Tudod-e hogy:

- a reformáció szó azt jelenti: visszaalakítás, ami visszatérni az eredetihez, megújítani?
- a Reformáció 1517. október 31-én indult el?

A XVI. században néhányan meglátták, hogy az egyházban és az emberek hitéletében sok mindent meg kell újítani, pontosabban vissza kell térni az Isten által mutatott útra. Ezért tűzte ki Luther Márton német szerzetes a fenti időpontban a wittenbergi vártemplom kapujára azt a 95 tételt, amiben megfogalmazta, hogy mi mindenben kellene változtatni.

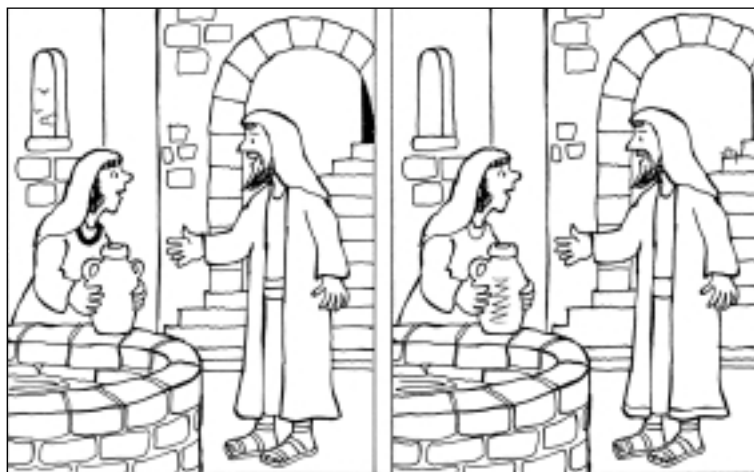
- az SDG rövidítés azt jelenti: Soli Deo Gloria = Egyedül Istené a Dicsőség?

Ez volt a reformátorok egyik jelszava.

- a reformátusokat másképpen kálvinistáknak is szokták nevezni?

Kálvin János francia lelképásztor is a reformáció híve lett, az ő tanításait követőket nevezték kálvinistáknak, ma inkább reformátusoknak.

3. A képen a samáriai asszonyt láthatod, akinek megváltozott az élete, amikor Jézussal találkozott és felismerte Benne a Messiást. (A történetet a János evangéliuma 4. fejezetében olvashatod.)

A két kép között 10 különbség van. Megtaláljátok őket? (Ha nagyon nehéz megtalálni őket, kérheted szüleid segítségét is.)

A képeket ki is színezhetitek!

Jó szórakozást!
Zsó néni

2. A múltkori állatkerti sétánkról beszámolót olvashattok a szemközti oldalon. A sétát felidézve – a rajz utasításait követve – elkészíthetitek e papírlovat. Ha van kedvetek hozzá, ugyanezzel a technikával más állatokat is alkothattok, és játszhattok a saját állatkertetekkel!

Cseri Kálmán a karácsonyról

A karácsony megünneplésénél óriási hangsúlyeltolódásnak vagyunk tanúi évről évre a világban. Mert ha ma megkérdezzük az embereket, minek az ünnepe a karácsony, akkor leggyakrabban ilyen válaszokat hallhatunk: a szeretet, az ajándékozás, a család, a fenyőfa ünnepe stb.

Cseri Kálmán lelképásztor kis füzetére arra vezet rá bennünket, hogy hogyan lehet a karácsony több, mint egy múltó hangulat. Hogyan lehet olyan új életnek a kezdete, amelyik egyre inkább gazdagodik, míg végül az örökkévalóságban majd kiteljesedik. Kedves figyelmesség lehet akár nem hívő barátaink, ismerőseink felé, ha ezzel a könyvecskével ajándékozzuk meg őket.

Törekvés a Szentségre

Ha a szentség annyira alapvető a kereszténység szempontjából, akkor miért nem tapasztaljuk gyakrabban a mindennapi életben? Miért érzi sok hívő úgy, hogy állandó vereséget szenved a bűnnel vívott küzdelemben? Alapvetően azért nem akarunk kudarcot vallani a bűn ellen vívott küzdelemben, mert sikerközpontú a gondolkodásunk, nem pedig azért, mert tudjuk, hogy ezzel Istent sértjük. Hajlandók vagyunk-e a bűnt „bűnnek” nevezni, nem azért, mert nagy vagy kicsi, hanem azért, mert Isten törvénye így nevezi?

A Jerry Bridges könyvének címében olvasható „Törekvés” két gondolatot sugall: az egyik, hogy szorgalomra és erőfeszítésre van szükség, a másik, hogy ez egy egész életre szóló feladat. E két gondolat áll a könyv középpontjában, amelyet ajánlunk minden „törekvő” hívő testvérünknek. L. É.

Szeptember 27-én állatkerti kirándulásra indultunk, szabaddá téve az anyukákat az anyakör idejére. Velünk tartott néhány apuka is, aki segített a 34 gyermek felügyeletében. Indulás előtt kívánságok hosszú sorolásába kezdtek a gyerekek, majd utunkat az elefántház felé vettük. Napfényes, kellemes, őszi időben nézelődtünk, ettettük a tevéket, és megtanultuk például, hogy a víziló és az orrszarvú növényevő, nem ragadozó. A kellemes idő és a sok látnivaló meglevenítette a gyermekeket, futkározás, zsi bongás töltötte be a teret, amerre mentünk. A különböző állatok ketrecénél érdekes dolgok is elhangzottak; az elefánt ormánya 180 gyűrűből áll, a zsiráf szíve 11 kg, és a nyakában neki is 7 csigolya van. A jaguárnak és a leopárdnak a fekete csak színváltozata, és a tigris, ha barátkozni akar, kedvesen simulkodva orrhangon „trüsszög”. Az idő hamar eltelt, éssok állathoz nem jutottunk el, de reméljük, hogy egy tavaszi napon folytathatjuk a kirándulást.

Állatkerti séta

Pomposné Bozzai Judit

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ISTENTISZTELETI REND

December 15–19., hétfő–péntek

du. 6 óra karácsonyi előkészítő alkalmak
vendég szolgálattevőkkel

December 21., vasárnap

de. 10 óra családi karácsonyi istentisztelet,
utána családi nap

December 25., csütörtök

de. 1/2 9 óra istentisztelet úrvacsorával
de. 10 óra istentisztelet úrvacsorával
gyermekmegőrzés (0–4 év)
gyermek-istentisztelet három korcsoportban
du. 5 óra istentisztelet úrvacsorával

December 26., péntek

de. 10 óra istentisztelet úrvacsorával
összevont gyermek-istentisztelet
egy csoportban, gyermekmegőrzés

December 28., vasárnap

de. 10 óra istentisztelet
gyermek-istentisztelet két korcsoportban
(óvodásoknak a hittanteremben,
iskolásoknak a gyülekezeti teremben)

December 31., szerda

du. 6 óra óévváró hálaadó istentisztelet
utána gyülekezeti szilveszter, **éjféltor**
úrvacsorai áhítattal

2004. január 1., csütörtök

de. 10 óra újévi istentisztelet
összevont gyermek-istentisztelet
a gyülekezeti teremben

EGYÉB ALKALMAINK

Minden hónap első vasárnapján du. 5 órakor

Refisz ifjúsági istentisztelet.

Hirdetés szerint:

- **Apakör** havonta szombaton 4 órakor
- **Anyakör** kéthetente szombaton 4 órakor
- **Férfi bibliaóra** minden hónap első keddjén
du. 6 órakor
- **Pároskör** havonta hirdetés szerint
- **Nagymamakör** minden hónap második va-
sárnapján du. 1/2 4 órakor

Kedves Testvérek!

Köszönjük leveleiket, postaládánkba, e-mail címünkre
(harangszo@fasor.hu) várjuk a további javaslatokat.
Következő számunk hűsvét előtt jelenik meg (lapzártá:
március 7.). A szerkesztőbizottság

2004-ben tervezett gyülekezeti heteink

V. 17–22.

Gyülekezeti felnőtt csendeshét Kecskemét,
Emmaus-ház

VII. 05–10.

Konfirmandus hét Tahitótfa-
Isten Tábora

VII. 12–17.

Kincskereső I. gyermekhét (1–3.o.) Tahitótfa-
Isten Tábora

VII. 26–31. vagy VIII. 02–07.

Kincskereső II. gyermekhét (4–6.o.) Tahitótfa-
Isten Tábora

VII. 26–31. vagy VIII. 02–07.

Gyülekezeti családi csendeshét
Időpont és helyszín egyeztetés alatt

VIII. 14–19.

Ifjúsági csendeshét Tahitótfa, Isten Tábora

VIII. 20–22.

Családosi hétvége Tahitótfa, Isten Tábora

ÁLLANDÓ ALKALMAINK

Vasárnap de. 10 és du. 5 óra istentisztelet
de. 10 órakor istentisztelet gyer-
mekeknek 3 korcsoportban

Kedd de. 10 óra bibliaóra

Szerda du. 1/2 6 óra imaóra

du. 6 óra bibliai közösségi óra

Csütörtök du. 6 óra bibliaóra

este 7 óra ifjúsági bibliaóra I.

Péntek du. 6 óra ifjúsági bibliaóra II.–III.

FASORI HARANGSZÓ

A Budapest Fasori Református Egyházközség
időszakos kiadványa.

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

1071 Budapest, Városligeti fasor 7.

Tel.: 342-7311

e-mail: harangszo@fasor.hu

weboldal: www.fasor.hu

Bízd Újra Életed Krisztusra!